

„Raymonda”, premieră de balet

(Costin Popa – 12 aprilie 2022)

Hotărât lucru, Opera Națională București a dat iarăși lovitura cu o nouă producție, pentru prima oară fiind reprezentat în versiune integrală baletul „Raymonda” de Alexander Glazunov. Judec după calitatea spectacolului și succesul de public, similare cu cele din premierele anterioare, „Norma”, „Lohengrin” sau reluarea „Lucia di Lammermoor”.

„Raymonda” face parte din repertoriul obligatoriu de dans al oricărei trupe cu ansamblu mare, atașate unui teatru de operă. Regia și coregrafia au aparținut japonezei Maki Asami, adaptare a versiunii fundamentale, inițiale, a legendarului Marius Petipa. Decesul din 2021 al coregrafei a făcut ca premiera bucureșteană să fie lucrată de asistenta acesteia, Takako Nishikawa, ca maestru de repetiții. Cele două coregrafe din țara Soarelui Răsare au fost merituosele creatoare ale unei montări dificile ca artă a dansului ce a cuprins toate elementele tradiționale de balet clasic, tratate cu mult respect pentru ce a fost consacrat și cărora li s-au adăugat mișcări noi, inedite, ingenioase, complicate. Nu au lipsit variațiile de tot felul, salturile, piruetele, „grand jeté”-urile, „fouetté”-urile și multe altele. Meritul executării spectaculoase a întregului revine soliștilor, mulți la număr, precum și ansamblului, remarcând în primul rând cel al fetelor.

Pe un subiect romantic-fantastic simplist, pretext pentru succesiunea numerelor de balet, „–Raymonda” se impune, alături de coregrafie, prin muzica lui Glazunov, străbătută de idei romantice de sorginte ceaikovskiană și plină de un simfonism complex orchestrat à-la-Rimski Korsakov. Cu influențe tematice provensale (vals în primul act), maghiare (ceardaș, rapsodie), poloneze (mazurcă), spaniole și orientale (sarazine), muzica diversifică atmosfera și atrage publicul, numerele „naționale” de dans punctând în special în actele al II-lea și al III-lea toate aceste specificități prelucrate de compozitor. De la Adagio-urile liric visătoare și dansurile îndrăcite, până la Galopul general și Apoteoza ce încheie fastuos opusul, „Raymonda” încântă.

Scenografă pentru costume a fost excelenta Viorica Petrovici, care a creat un regal vizual al culorii, combinațiilor armonioase și al desenului vestimentar în sine. Totul în tușe pastelate, fie că erau de albastru, ecru, roz, bleu, auriu, mov pal pentru eroii pozitivi sau negru și roșu pentru adversarii conduși de Abderachman, culori preferate și pentru înfocatele dansuri spaniole. În ultimul act, la ceardaș, tunicile de un verde prețios cu fireturi aurii s-au asortat cu pantaloni negri ai băieților, dar și cu fustele roz *fané* vapoase, ce aveau imprimeuri cu patină florală, ale fetelor. Greu de descris bogăția, avalanșa de culori și design de costume și podoabe în străluciri discrete. Trebuie spus că totul s-a încadrat în parametrii bunului gust, nimic nu a fost șocant, strigător, criant, strident. O creație de referință pentru Viorica Petrovici.

Decorul a aparținut scenografului Adrian Damian, care a lăsat platoul liber pentru evoluția balerinelor. Stilizate obiecte de mobilier, două tronuri regale, un „portret” masiv reprezentându-l pe eroul principal Jean de Brienne plecat în cruciadă, un alt tron în care visează Raymonda și, pe laturi, coloane translucide simple, gotice, cumva imateriale, aminteau cadrul acțiunii. Un decupaj în fundal nu a avut mereu logică în deschidere pe parcursul actului secund.

A existat și un potrivit joc de lumini, dar cum un *light designer* nu a figurat în caietul program, presupun că autoare a fost tot regizoarea.

Dar, să-i numesc pe admirabilii balerini, soliști – performeri care au evoluat la premiera din 9 aprilie: Rin Okuno (Raymonda), Robert Enache (Jean de Brienne), Valentin Stoica (Abderachman), Erina Yoshue (Clémence), Kana Arai (Henriette), Sergiu Dan (Bernard), Răzvan Cacoveanu (Béranger), Antonel Oprescu (Regele Andrei al II-lea), Monica Petrică (Contesa de Doris), Margaux Chesnais și Karen Saito (dansatori în Fanteziile-variații 1 și 2), Alexandra Gavrilescu și Ionuț Diniță (soliștii dansului spaniol), Margaux Chesnais și Sergiu Dan (soliștii ceardașului), Amyra Badro (*Grand pas classique*), Stefano Nappo, Răzvan Cacoveanu, Alexandre Plessis, Tomas Sanza (*Pas de quatre*), Erina Yoshie, Kana Aral, Julia Baro (*Pas de trois*). Orchestra teatrului a fost dirijată de Iurie Florea.

Robert Enache, Rin Okuna

Valentin Stoica

Valentin Stoica, Rin Okuna și prietenii

Robert Enache, Rin Okuna

Dans spaniol

Managementul Operei Naționale București a intuit succesul și a programat nu mai puțin de șapte spectacole până la sfârșitul sezonului. Poate să însemne o reorientare ușoară în viitor spre sistemul de „teatru de stagiune”? Sau spre o formulă combinată între acesta și cel de „teatru de repertoriu”, după modelul Operei de Stat din Viena? Se va constata. Observ că și în luna iunie figurează pe afiș pachete de câte trei-patru spectacole cu reluarea operei „Don Giovanni” și o nouă producție cu „Oedipe”. Până atunci, „Raymonda” trebuie văzută neapărat.

* *Foto credit:* Lavinia Huțanu/ Opera Națională București.